

• Vier jaar heeft ontwerpster Birgitta Hermans gewerkt aan haar op de 'Tuin der lusten' geïnspireerde bordspel en een kennisquiz over Jeroen Bosch, de Jheroquiz. „Veel heeft in de middeleeuwen met verleiding te maken. Pas op, kijk uit!” foto Marc Bolsius

Spelen met de zonden van Bosch

door **Mieske van Eck**

Boeken over Jeroen Bosch zijn er al zoveel en ze spreken elkaar vaak nog tegen ook. Dat je ook op een andere manier wat te weten kunt komen over Bosch laat ontwerpster Birgitta Hermans zien met haar ZevenZondenspel. Spelers kunnen hiermee op een leuke manier aan de slag met de Bossche kunstschilder.

Vier jaar heeft Hermans gewerkt aan haar op de *Tuin der lusten* geïnspireerde bordspel en een kennisquiz over Jeroen Bosch, de Jheroquiz.

„Schilderijen lenen zich goed voor een spel. Ik heb ook andere schilders overwogen, maar met dit Jeroen Boschjaar op komst kwam ik al snel tot deze keuze. Ik ben erg geïnteresseerd in de tijd van Bosch, toen burgers ontzettend bang werden gemaakt voor zonden en duivels. Bosch

kon in zijn schilderijen heel mooi verhalen vertellen. Op de *Tuin der Lusten* staat bijvoorbeeld een varkentje afgebeeld met een nonnenkapje op. Maar je ziet ook uilen, die in de tijd van Bosch symbool stonden voor lust. Veel heeft in de middeleeuwen met verleiding te maken. Pas op, kijk uit!”

Dommerik

„Alle zonden komen in Bosch' werk voorbij. Ik wilde de tijdgeest pakken, maar het niet te zwaar maken”, zegt Hermans.

• • •

‘Alle zonden komen in Bosch' werk voorbij. Ik wilde de tijdgeest pakken, maar het niet te zwaar maken’

„Maar Bosch hekelt ook domheid, zoals in *De keisnijing*, waar een kwakzalver een kei uit het hoofd van een dommerik snijdt. Soms zou je willen dat het kon.”

Hermans wilde een volstrekt nieuw spel maken en kwam met een verrassend ontwerp dat in Nederland is gemaakt en niet, zoals zoveel spellen, in China. Op het bord staat het drieluik *De tuin der lusten* afgebeeld. Spelers gaan op weg via paradijs, tuin en hel om zo snel mogelijk in de hemel te komen. Op hun pad komen zonden en verleidingen als jaloezie, hebzucht en ijdelheid. Ze kunnen hun kansen verbeteren door deugden, maar ook door elkaar dwars te zitten. Wie het midden houdt tussen deugd en zonde maakt de meeste kans om te winnen.

Spelers werpen een achtkantige dobbelsteen en bewegen zich met hun pion over het bord aan de hand van opdrachtkaarten,

een deugden- en zondenschild of streken van hun tegenspelers.

Hermans presenteerde haar spel zondag in Den Bosch. Ze heeft het ZevenZondenspel en de quiz in eigen beheer uitgegeven. Mark Reijntjes maakte de illustraties van de karakters als lust, ijdelheid en woede. Historicus Thomas Vriens heeft meegewerkt aan de quiz.

Scholen

Hermans overweegt een herdruk van de quiz, want al vierhonderd van de duizend zijn verkocht. Vooral scholen hebben belangstelling. Het bordspel is in een oplage van drieduizend gemaakt.

De spellen zijn onder meer te koop in de winkel van het Bossche Museumkwartier, het Jheronimus Bosch Art Center en speelgoedwinkels.

bd.nl/jb500

Voor meer nieuws en achtergronden